

EL

MAGAZÍN

Núm. 335

Divendres, 28 de juny de 2024

ECONOMIA ■

Barcelona es proposa eliminar els apartaments turístics d'aquí a cinc anys

MÚSICA ■

Els Pets tornaran l'any que ve per celebrar el 40è aniversari

GRISelda ESCRIGAS

JOAN COLOMO

"A mi m'agrada molt l'autotune"

ENTREVISTA

JOAN
COLOMO

“M’agradaria que el proper disc parlés més de salvar-me a mi i no tant de salvar la humanitat”

Joan Colomo (Sant Celoni, 1981) riu i parla sense embuts, encara que últimament el fan xerrar més sobre tecnologia que de música. El motiu és el seu vuitè disc en solitari, ‘Tecno Realista’ (Montgrí, 2024), un recull de melodies pop que s’enganxen com xiclets i reflexionen sobre una societat sense projectes de futur. Ens acull al seu exili al barri de la Sedeta de Barcelona, on viu des de fa temps, lluny del Montnegre que l’ha vist créixer.

Text: Pol Purgimon
Fotografia: Griselda Escrigas

Ja heu assajat el nou disc amb la banda?

Fa un mes que ja vam fer un parell de concerts i al novembre farem una presentació més oficial a la Sala Apolo.

I com sonarà en directe? El disc és ple d’instruments fets per ordinador.

Als últims discos sempre hi he posat més elements dels que podíem interpretar físicament. Portem coses pregravades i tirem algun sorollet, però intentem no abusar-ne, perquè *mola* més tocar en directe. Quan gravo discos m’entra l’*horror vacui*, perquè faig mil pistes, però aleshores m’adono que no són necessàries per transmetre en directe una cançó. Si se sent bé la veu, el ritme i els detalls principals, no cal fer sonar gaire més instruments. Hi ha gent que fa els discos pensant en el directe i quan toca en directe sembla que estigui sonant el disc. En el nostre cas, mai ha sigut així: hi ha molt d’interactuar, d’humor i un *rotllo* més d’estar per casa, per dir-ho d’alguna manera.

No el desconsola que ara hi hagi una pila d’artistes que prescindixin de tocar instruments en directe? Hi ha una sèrie de músics a Catalunya que als seus concerts posen el disc i hi canten a sobre.

Em sobta que hi hagi grups que comencen i ja porten la monitorització per sentir la música amb auriculars als directes. És una cosa que mai he sabut fer i no ho suportó. Jo no sabia ni que existia un monitor quan vaig començar: tu senties el que

podies i ja està. Hi ha nivell de tecnificació molt alt. És molt *guai* fer un directe clavat al disc, però també perd aquesta cosa viva d’estar en contacte amb la gent.

Canviaria molt el directe si ara hi comencéssiu a fer servir aquestes tecnologies?

Sempre hem estat en contra del virtuosisme i de buscar la perfecció, també per les nostres pròpies mancances. A mi m’agrada molt l’*autotune*, que és un bon recurs perquè et dona una sonoritat i un rotllo. Però fent-lo servir també perds les característiques de cada veu. La veu humana dona personalitat i els meus vocalistes preferits no fan servir l’*autotune*. Fa pena que amb les noves tecnologies de vegades es perdi el factor humà.

Què és això del *tecnorealisme* i per què li ha posat aquest títol al disc?

A l’hora de posar un títol sempre intento buscar un concepte que es pugui veure des de diferents punts de vista. El disc me l’he gravat jo amb un ordinador que es penja i amb quatre micròfons. Per mi era un acte de realisme tecnològic. D’altra banda, també tenia la idea de parlar del *tecnorealisme* com a contraposició del concepte de *tecnoptimisme*, que és una idea de progrés que diu que la tecnologia ens solucionarà la vida, posarà fi al canvi climàtic i ens farà ser més feliços. El cert és que cada invenció tecnològica crea nous problemes i s’han de crear noves tecnologies per solucionar els problemes que ha creat la tecnologia anterior. És un peix que es mossega la cua i que ens fa anar de pet cap a una situació complicada: canvi climàtic, contaminació del medi, precarització laboral...

“El nou disc me l’he gravat jo amb un ordinador que es penja i amb quatre micròfons. Per mi, fer això era un acte de realisme tecnològic”

El tecnorealisme és *tecnopessimisme*? Pot ser que hi hagi part d’aquell tòpic del “jo no soc pessimista, soc realista”?

Una mica anava per aquí, però també tampoc vull semblar tecnofòbic. La tecnologia existeix des dels inicis de la humanitat. Inventar una canya de pescar o fer un molí en un riu per moldre el gra és tecnologia. És la tecnologia que hem d’anar a buscar, perquè s’ha fet durant segles i ha ajudat la humanitat. El problema és quan aquesta tecnologia es basa bàsicament amb les ganes de fer benefici per una gran empresa. Un altre concepte que ronda el disc és la paradoxa de Jevons, que ve a dir que si fas un sistema més eficient, com els leds, després s’acaba consumint més llum perquè posem leds a tot arreu.

Què és el que el mou a escriure aquest tipus de cançons? Hi algun sentiment de pessimisme... o potser d’impotència o de ràbia?

Com que faig cançons, he de parlar d’alguna cosa. No vull que se’m pregui massa seriosament perquè jo no tinc ni idea de res, però m’agradaria ser més constructiu. En realitat, no m’interessa gaire dir que vindrà l’apocalipsi. A casa em diuen tota l’estona que em penso que tot anirà malament. Sí que hi ha un cert pessimisme en el meu ésser: sempre he pensat que no viuria gaires anys i no m’amoïnava gaire tenir una vida curta. Però el fet de procrear i tenir filles em crea aquest neguit. Vull creure que podem canviar les coses i anar cap a un món millor.

Últimament els periodistes li preguntem més sobre ciència i tecnologia que sobre música. S’hi sent còmode?

Tinc una mica de síndrome de l’impostor. El que passa és que de vegades m’oblido que estic fent una entrevista i em sento més com un cunyat al bar xerrant del que ha llegit al diari. I en realitat soc això: un cunyat al bar xerrant del que ha llegit al diari. El que passa és que jo ho explico en un disc, el disc es publica i sembla que sigui una cosa seriosa. No escric llibres d’assaig ni articles d’opinió, però tampoc sé fer cançons d’una altra manera.

I no voldria ser tertulià de televisió?

No! Tot i que, amb el nivell que hi ha, potser m’hi podrien fer un lloc. Sembla que no cal ser un expert per opinar avui en dia. Em sento còmode xerrant sobre aquests temes, però quan veig què he dit al diari em fa vergonya. No he aconseguit llegir les meves últimes entrevistes, perquè veig el titular i ja m’amago.

En una cançó del disc diu que el seu cap està ple de barricades, però dibuixades per Pilarin Bayés. Què vol dir amb això?

És una dissociació entre com em veig i com voldria ser. Vinc a dir una mica que tots podem ser molt revolucionaris, però pocs ho porten a terme a la vida real. L’altre dia llegia que si estàs en una feina precària i treballes sis dies a la setmana tens poc temps per tuitejar xorrades i fer reflexions. El maig del 68, els estudiants eren gent burgesa. Avui en dia la classe treballadora és la que més alienada està. A mi em sembla molt més revolucionària la gent que es deixa la pell per ajudar els altres.

Hi ha un tòpic que diu que els músics també són

“El pessimisme m’ha acompanyat des del primer dia. Sempre he hagut de pensar: i l’any que ve de què treballaré? Ara ja no em fa posar nerviós”

una mena de portaveus d’una suposada revolució. Joan Colomo ens ha vingut salvar d’alguna cosa?

Tothom sent el discurs que vol sentir. Dubto que un moviment musical, un grup o un cantant tingui cap mena de poder per fer canviar el pensament de les persones. No ens fan canviar d’opinió perquè tenim la nostra opinió molt clara.

Vostè, si més no, insisteix a fer música. Aquest és el seu vuitè disc.

He estat tres anys per fer-lo des de l’anterior. La paternitat i la vida moderna em deixa menys temps que quan era *nano*. Llavors sempre estava fent cançonetes i gravant i era més productiu. Però ja estic treballant en el següent. El novè ja ve i espero que sigui en menys de tres anys. De fet, em *molaria* treure’l l’any que ve i també vull canviar una mica. Em sento sempre fent el mateix paper i vull poder escriure de coses diferents.

I ja s’ha plantejat sobre què vol parlar?

Crec que serà més introspectiu, personal, i més de les meves vivències i mogudes. No tant d’intentar salvar la humanitat, sinó per salvar-me a mi mateix.

Tothom li pregunta sobre el pessimisme social, però com porta vostè el realisme musical? Té gaire futur això de dedicar-se a la música?

Cada cas és diferent. Hi ha gent que li va molt bé. Jo no em queixo perquè he pogut estar uns quants anys dedicant-m’hi i ha sigut un somni, però també soc conscient que és una cosa que costa i és difícil. Hi ha molta oferta i poca demanda. Vull dir que hi ha molta demanda de música, perquè la música és a tot arreu, però alhora costa vendre tiquets. Que tinc

cert pessimisme? Sí, però també m’ha acompanyat des del primer dia. Sempre he hagut de pensar: i l’any que ve de què treballaré? Però això ja no em fa posar nerviós, perquè confio a poder-me guanyar la vida d’alguna manera. El que necessito és pagar les factures i tenir un mínim per viure dignament. Puc viure del meu projecte personal, perquè tot el que faig és el meu projecte personal: sigui gravant-me les meves pròpies cançons o altres artistes.

Últimament ha enregistrat les cançons de Les Cruet i Fetus. Com es veu en la faceta de productor?

Enregistrar altres músics és una cosa que he fet sempre, però sense voler. Amb el temps, cada vegada m’agrada més, però també em sento que estic en pràctiques i vaig aprenent. Sempre que tinc la possibilitat, gravo gent. Estic fent feines d’aquest tipus. De fet, m’agraden més les cançons dels altres que les meves, perquè les veig des d’una altra perspectiva. El que faig jo m’agrada al principi, però després ho odio. Amb les cançons d’altres artistes, em trobo que hi acabo tenint una relació superintensa i brutal.

Què ha de passar perquè li agradin les seves pròpies cançons?

Potser és que és una mena de perfeccionisme estrany, perquè jo tampoc soc perfeccionista. Estic en un concert i només veig la gent que fa cara de fàstic. Em costa molt rebre lloances. Aquestes coses m’incomoden, no sé per què. Però de vegades penso que sí, que fa anys que faig música i hi ha cançons que la gent s’ha fet seves i això és molt gratificant.

Ja sap quantes n’ha fet?

A l’Sgae surten totes les cançons en què he aparegut. Potser són centenars. Amb la Célula Durmiente fèiem discos de 14 cançons. També hi ha les de Zaidun, les de The Unfinished Sympathy, les de Moks-ha i col·laboracions infinites

I després de tant de temps fent música, què creu que li queda per dir?

De vegades tinc por d’estancar-me. Crec que en la vessant musical, encara tinc recorregut i molt marge per anar intentar progressar. Com a lletrista, em considero bastant mediocre i veig que no li poso remei, perquè no intento trobar metodologies noves. Realment, no em motiva gaire l’escriptura. Com a músic, soc bastant autodidacte i ja porto uns quants discos que miro de fer patrons una mica diferents. Al proper disc, m’agradaria fer alguna cosa més orgànica i m’he comprat una guitarra clàssica.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

No compliquem les coses

Moltes vegades s'afirma que la política acostuma a simplificar excessivament allò que és complex per tal de fer de tot un eslògan o crear una imatge que reforci el propi relat. Sovint és ben cert, però a Catalunya també passa molt a l'inrevés: es compliquen les explicacions per tal de distreure o distorsionar allò que és ben nítid. Ben bé això ha passat després de les eleccions catalanes. Hi ha qui intenta afirmar que hi ha moltes possibilitats de govern, o bé s'acusa algú de no arriscar-se i presentar-se a la investidura abans de tenir cap acord tancat, talment demanant que qui ha guanyat les eleccions se suïcidi. Els resultats electorals van ser molt clars en donar la victòria a Salvador Illa, reforçat això per un gran resultat a les eleccions europees que hi va haver poc després. L'independentisme no suma, com ho havia fet a l'anterior legislatura tot i haver guanyat aquelles eleccions el mateix PSC. Només hi ha una opció de formar govern possible, i és que els Comuns i ERC puguin acordar donar el suport al candidat socialista. La cara B d'aquesta opció, és tornar a eleccions, cosa que desitgen i promouen dia sí i dia també Puigdemont i els seus. Que Esquerra posi preu polític al suport sembla ben lògic, igual que faran els Comuns, però certament és a qui menys convé una segona volta que els laminaria electoralment. En aquestes circumstàncies, semblaria que l'acord hauria d'arribar més aviat que tard. No només per aritmètica i per càlcul partidista, també per un mínim sentit de la responsabilitat. Catalunya ha de ser governada i requereix no deixar-se emportar pels cants de sirena d'aquells que viuen molt

bé en el desgovern i el caos. És clar que no és un bon moment per a ERC, partit sumit en una crisi interna molt profunda que té a veure amb el fracàs d'una certa estratègia política i l'ensulsiada d'una generació de líders. S'han de situar en el postprocés i això està una mica renyit amb les presses, tot i que tenir responsabilitats de govern a Barcelona i a la Generalitat pot accelerar un procés que, viscut de manera llarga i calmada, els pot resultar fulminant.

L'estratègia de Junts és evitar que es formi govern a Catalunya i anar a una

Seria una immensa irresponsabilitat repetir eleccions al Parlament. Tot depèn d'ERC

repetició electoral tot culpant-ne els socialistes. Ja té conya l'assumpte. Controlar la taula del Parlament els permet fer un simulacre de petició d'investidura de Puigdemont tot exigint l'abstenció socialista. Qualsevol persona, per poc polititzada que estigui, sap que això no té ni cap ni peus. Que qui ha guanyat totes les darreres eleccions proporcioni la presidència no només al segon, sinó a aquells que diuen voler continuar jugant al fraccionament del país, senzillament, no és produirà. Estaria contra tota lògica política i en confrontació a la voluntat expressada pels votants socialistes que, justament, volen passar pàgina amb l'amnistia i altres majories de govern a

tant temps perdut i a tanta fractura provocada de manera frívola. Segurament que no és el PSC qui hi té més a perdre a repetir eleccions ja que les segones voltes solen reforçar els guanyadors, però qui no s'ho pot permetre és el país. Seria una immensa irresponsabilitat. En l'estratègia de Puigdemont, el seu somni humit és anar generant situacions de bloqueig en la política catalana, ni fer ni deixar fer. Repetir eleccions tot apel·lant a la unitat independentista sota la seva bandera, reforçat aquest discurs amb les proclames dels mitjans i plataformes afins, fins a l'infinit. Una visió en la qual el principi de realitat no existeix i, encara menys, reconèixer que el seu temps ja ha passat, que ha acabat per ser un problema pel país, i també pels seus, que ja voldrien donar per superada la pantalla de prometre una utopia que no està disponible.

Tot depèn d'ERC. És així. Pot apostar per l'abraçada de l'ós independentista sota l'amenaça de ser titllats de traïdors, o bé apostar per una estratègia pròpia i mirar endavant. La clau, diuen, és el finançament de Catalunya. Aquí crec que en els continguts l'acord és relativament senzill, hi ha coincidències en que el necessari nou finançament de Catalunya ha de ser just i proporcionat a les competències que té Catalunya, tot considerant allò de l'ordinalitat, és a dir tenir un paper d'ordre similar en la proporció i recepció de fons. El problema a superar, en tot cas, és la nomenclatura. La terminologia és important per no generar el rebuig o estimular baixes passions. El que hauria de comptar, però, és el resultat obtingut. O no?

Carles Duarte

Ventura Ametller

La publicació en dos volums de la *Poesia completa de Ventura Ametller (1933-2008)* és un dels esdeveniments literaris més importants que viurà el nostre país enguany, perquè es recupera així, en un esforç ingent, assumit per Edicions de 1984, que ara celebra els seus 40 anys, l'obra i la personalitat d'una figura excepcional que havia quedat massa en penombra. Gràcies a l'Associació Ventura Ametller i a la labor minuciosa de la curadora de l'edició, Marta Puigventós, retrobem la formidable aventura poètica d'un autor que va gaudir de l'amistat i del mestratge de Salvador Espriu i de Josep Pla, que, com ens explica Xavier Pla a *Un cor furtiu: vida de Josep Pla*, va proposar-li de ser-ne el biògraf.

Ventura Ametller, que era el pseudònim literari de Bonaventura Clavaguera, va exercir com a veterinari a Pals i Mataró, però es va sentir sempre escriptor i va fer de la paraula l'eix de la seva existència, com demostra la seva

producció poètica ara recopilada i que abraça des de 1947 a 2001, i com acrediten altres llibres seus tan ambiciosos com l'assaig *Teoria general de l'universalisme* (1979) o la novel·la *Summa kaòtica* (1986). La lectura de les successives parts d'aquesta *Poesia completa*, que responen, per voluntat del poeta, a una ordenació per etapes cronològiques, ens convida a endinsar-nos no tan sols en l'evolució del seu treball estètic i dels seus criteris formals, sinó que hi queda reflectida, com en un mirall, la seva pròpia experiència. Hi reconeixem des del jove compromès i crític davant de la Guerra Freda i de la duresa i la grisor de la postguerra ("Hem lluitat endebades? Hauran mort, inútilment els nostres camarades?"), a l'home desolat que s'acosta a la mort ("Aquí el desert. Aquí l'absurd./ Aquí l'incert!/ La destruïda forma de l'Energia exhausta.../ Aquí l'inert"), passant per l'erotisme joïós ("Adoro el teu contorn de bella

terra amada,/ i ets illa dels meus somnis que té el teu bell perfil") i per textos de maduresa que transmeten un regust asprament descarnat ("He desaparegut de mi mateix").

Endinsar-nos en aquestes pàgines és amarar-nos d'un viure commogut i apassionat, enfervorit, però mai exempt del batec punyent de la gran literatura, d'una exigent intel·ligència creativa, que evita sempre de caure en una expansió emocional que en desvirtuaria la capacitat de ferir i d'interpel·lar-nos. Ventura Ametller és un incansable explorador de tota mena de registres poètics i d'estructures formals. Hi és, a més, notòria arreu una consciència d'alè, de ritme que ceneix el vers i que confereix una pell justa a cada vers, però també hi és palesa una inesgotable voluntat de qüestionament i de ruptura. Un potent esperit d'avantguarda, de transgressió travessa, llibre rere llibre, la poesia de Ventura Ametller, que dialoga amb el que és més permanent i perdurable del llegat literari universal. Davant de la poesia de Ventura Ametller ens domina l'impacte del que és autèntic i profund.

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Pere Martí i Bertran

Un accident positiu

Núria Parera (Barcelona, 1972) és periodista, escriptora, professora i guionista. Entre les seves obres, destaca el text juvenil multipremiat *La Maleta* (Babulinka Books, 2018), però avui us en volia recomanar un àlbum infantil, *Tami, el maquinista*, una petita joia, tant pel text, com per les il·lustracions, l'edició i, sobretot, pels missatges que amaguen i que, per tant, serà interessant que el comparteixin infants i adults.

La lectura del conte de seguida m'ha fet pensar en unes paraules d'Avel·lí Artís-Gener (Barcelona 1912-2000) que em van cridar l'atenció i que vaig recollir. Són aquestes: "Mai no hi ha camins tancats ni carrers sense sortida. Generalment, el fet d'obrir-los depèn de nosaltres mateixos." De seguida hi vaig veure reflectit en Tami, "un maquinista impecable, el millor de la xarxa ferroviària", que només està per la feina i per les vies, però que també "era curiós de mena" i, sobretot a la nit, al llit, en somnis o bé despert, es preguntava sovint què hi devia haver més enllà de les vies.

Un dia, un descarrilament, provocat per una colla d'esquirols que es delien per les fruites seques que en Tami transportava en un tren de mercaderies, ho va canviar tot. I per primera vegada a la vida en Tami va sortir de les vies i, encara que semblava mentida, se li va obrir tot un món nou que va donar moltes respostes a les qüestions que es plantejava, sovint amb una certa por i tot.

La història, d'un realisme clar en tot, va agafant un caire fantàstic, molt ben tractat per les il·lustracions d'en Dani Torrent, molt aconseguides, plenes d'expressivitat i de vida. Unes il·lustracions, a doble pàgina i a tot color, que mostren fidelment el canvi del personatge i que les guardes recullen d'una manera magistral: les inicials són el vestit de maquinista d'en Tami: impecable, ben planxat, amb botons daurats i una gorra de plat que destaca el predomini de les línies rectes en tot; les guardes finals, en canvi, ens presenten el nou vestit d'en Tami, amb abric de mariner, botons de ginesta i un predomini de les línies corbes, que tan bé es destaquen a la gorra, que ha esdevingut "gorra de somiador".

Una petita joia, com he dit, que no us deixarà indiferents, ni pel text ni per les il·lustracions, ni pels missatges que amaga, com per exemple la necessitat de fer realitat els somnis per ser feliços de debò.

TAMI, EL MAQUINISTA

Autora: Núria Parera

Il·lustrador: Dani Torrent

Editorial: Babulinka Books

Col·lecció: Llibres per a l'Educació Emocional

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021

Nombre de pàg.: 38 (sense numerar)

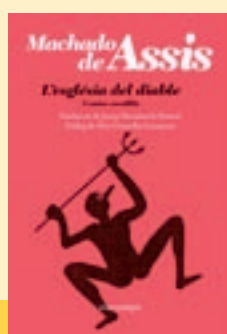
NOVETATS EDITORIALS

'Interior Chinatown'

Charles Yu
Ed. de 1984

Arriba al català aquesta novel·la que l'any 2020 va obtenir el National Book Award als Estats Units. El seu autor, nord-americà d'ascendència taiwanesa, sap molt de què parla quan retrata amb humor els estereotips racials. El protagonista del relat té la sensació de fer sempre d'extra com si fos a *El xou de Truman*. Viu a Chinatown, treballa en un restaurant oriental...

'L'església del diable'

Machado de Assis
Ed. Comanegra

El brasiler Machado de Assis (1839-1908) és, sens dubte, un dels més grans escriptors de la literatura llatinoamericana. Ens arriba per primera vegada en català a través d'una antologia dels seus contes. Josep Domènech Ponsatí (que també ha introduït a Catalunya una altra gran escriptora brasilera, Clarice Lispector) és qui ens serveix aquestes joies admirades pel mateix Borges.

'Tragedia siciliana'

Ottavio Capellani
Ed. Clandestina

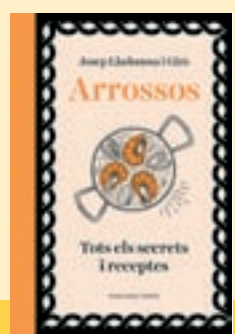
Dues maneres de fer de la màfia de Catània es contraposen en aquesta novel·la: la d'un jove format a l'estranger que vol estrafer les maneres d'un executiu amb les d'un patriarca de la vella escola, que no té cap inconvenient a fer anar la pistola. El primer, enamorat de la filla del segon, que respon a tots els tòpics. Una comèdia, un calidoscopi tragicòmic de la societat siciliana d'avui.

'Sota el meu llavi'

A cura de Jaume Subirana
Columna

Autor de les antologies *Trenta-dues maneres de dir-ho* i *Compta amb mi*. *Trenta-dues mostres d'amistat*, Subirana ens convida a un nou viatge que en aquest cas transcorre pels camins del desig i amb 37 poemes d'autors ben diversos: Joan Salvat-Papasseit, Emily Dickinson, Thomas Carlyle, Màrius Torres, Josep Carner, Dolors Miquel, Maria-Mercè Marçal, Gabriel Ferrater...

'Arrossos'

Josep Lladonosa
RBA

Josep Lladonosa ha demostrat, al llarg de dècades davant dels fogons de Les Set Portes de Barcelona, que és un autèntic mestre dels arrossos. La passió per aquesta matèria primeríssima de la nostra cuina ens defineix, de Salses a Guardamar. I l'autor ens proposa aquí 90 maneres diferents d'elaborar-lo. Des de l'humil i quotidià arròs a la cubana fins a la paella de llagosta per fer-hi festa gran.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

335

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

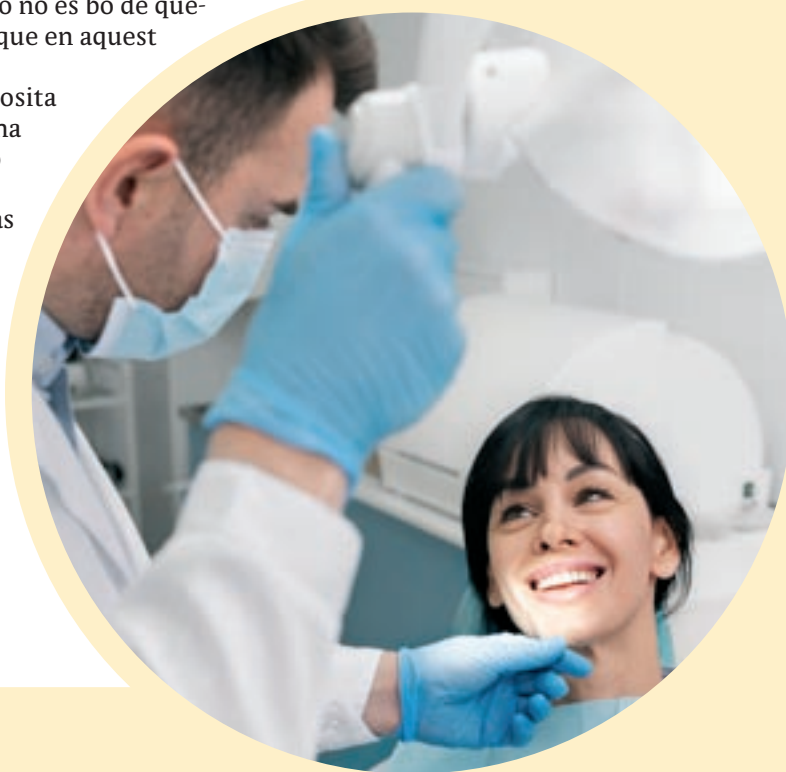
Parlem de les dents?

Cada ofici, i també cada persona, contribueix decisivament en la construcció d'una llengua. Com sabem prou, en cada professió hi ha el seu vocabulari propi, el seu argot professional i el seu llenguatge especialitzat. Avui en veurem un que no us ha d'espantar gens, és el de l'odontologia.

Aquest camp ha millorat molt amb els anys. La boca és súper important per a la bona digestió, no només des del punt de vista estètic. Si tenim en compte la col·locació endreçada de les dents, tenen presència els *bràquets* o abans coneguts popularment com a *ferros*. Una altra intervenció estètica que es fa sovint és l'*emblanquiment* de les dents. Si tenim una bona salut dental, podem tenir una millor digestió, per això no és bo de quedar *esdentat/ada* (o *desdentat/ada* o bé *esdentegat/ada*), per bé que en aquest cas ens poden posar una *dentadura postissa*.

N'hi ha a qui se'ls fa *càlcul dental* a les dents, és a dir, se'ls diposita una substància terrosa que anomenem *tosca* o *carrall* (no se n'ha de dir **sarro*) –a Mallorca en diuen *tur*–. Als qui se'ls fa *corc* (o *càries*), els han de polir bé les dents corcades i empastar-les. D'aquesta intervenció se'n diu *empastament* o *obturació* (no pas **empaste*). A mesura que ens fem grans ens han d'arrencar els *queixals del seny*, sovint perquè fan nosa. Per a una bona salut dental és convenient raspallar-se les dents amb una *pasta de dents* adequada (o *dentífric*) després de cada àpat i també fer-ho amb el *raspall interdental*. També hi ajuda el *col·lutori* o l'*elixir bucal*.

Trobareu més termes de l'odontologia en aquest vocabulari català-castellà elaborat per la Comissió de Normalització Lingüística de la Facultat d'Odontologia de la Universitat de Barcelona escanejant aquest codi QR.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

**VIURE A CATALUNYA.
APRENEM CATALÀ
des de l'amazic**

UNITAT 08: Les hores i els dies

Material didàctic del Departament de Cultura per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'amazic.

amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

EL 9 NOU

Ho podeu trobar a: **EL9NOU.CAT**

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

MARINA ROSSELL 'Bruixes i maduixes'

CBS, 1980

Marina Rossell va començar a cantar professionalment fa mig segle fent de telonera de patums de la cançó com Lluís Llach, Ovidi Montllor o Maria del Mar Bonet. Amb Llach hi va fer una bona amistat i fins i tot va ser ell qui es va encarregar de produir-li el primer LP, *Si volíeu escoltar* (1976). I el 1980, després de fer el salt a la popularitat sobretot amb *La gavina* (1978), va publicar *Bruixes i maduixes*, que es va considerar Millor Disc Català de l'any i que a més és un dels primers àlbums de la història de la música nostrada només fet per dones. Rossell posa música a versos de Montserrat Roig a "Morir a Ravensbrück"; de Maria Mercè Marçal a "Cançó de camí" i "Aquest mirall"; de Maria Aurèlia Capmany a "Soc una dona"; de Marta Pesarrodona a "Voldria", i de Teresa d'Arenys a la peça "Lluna de llana", que obre el disc. I en totes les cançons se'n surt airosa amb una producció de luxe

i una nòmina de músics col·laboradors espectacular amb noms com Marcel Casellas, Jordi Fàbregas, Eliseo Parra o Xavier Batllés. Com a curiositat cal remarcar l'aparició del cantant espanyol Manzanita a l'havanera "Petenera de la mar". I la portada no enganya. Marina, l'any 80, era així. Innocent però forta, fràgil però intensa... i tot amb una veu, un timbre i una personalitat impressionant de la qual per sort encara seguim gaudint. Llarga vida!

NOTES

Els Pets tornaran el 2025 per celebrar el 40è aniversari

Aquest any Els Pets estan en guaret però ja acaben d'anunciar que per al 2025 la faran grossa. El motiu és prou important, i és que celebraran el 40è aniversari, una onomàstica gairebé inèdita en la història del pop als Països Catalans. I per celebrar com cal l'efemèride, el trio de Constantí ha avançat que estan preparant "una gira única i diferent" tocant de manera íntegra els quatre discos més emblemàtics i reconeguts de la seva trajectòria: *Calla i balla*, *Bon dia*, *Agost* i *Som*. Segons Lluís Gavalrà, Joan Reig i Falin Cáceres són els àlbums que marquen "de manera més fidel l'evolució artística que ens ha portat a poder arribar a aquest aniversari amb tanta bona salut". Això sí, no tocaran tots els discos a cada actuació "perquè no volem empatxar-vos sonorament" i, a més, ja tenen una edat per fer segons quins tipus d'esforços. Per tant, Els Pets preparen dos espectacles diferents i complementaris: un amb *Calla i balla* i *Som* i l'altre amb *Bon dia* i *Agost*. A part de començar a esmolar les eines de cara al 2025, aquest 2024 els de Constantí no han fet ni faran

cap bolo al Principat però sí que faran un parell d'invents: el proper 29 de juliol actuaran a Pollença i properament també anunciaran un concert fora dels Països Catalans. I tot, a l'espera d'un 2025 on la faran ben grossa. I és que 40 anys no es fan cada dia. Per cert, que les primeres dates ja s'han fet públiques: l'1 de febrer de 2025 seran a l'Auditori de Girona "Cantant les quaranta" –així han titulat la gira– tocant el *Calla i Balla* i *Som*, i l'endemà dia 2 de febrer seran al mateix escenari interpretant el *Bon dia* i l'*Agost*.

EL TEST

Jose Mesas (Blue Hole Dragons)

Primer instrument que vas aprendre a tocar. El baix elèctric. **Primer grup/coral del qual vas formar part.** Els Típics, un grup de l'institut. **Primer concert en directe?** El 1998 a Santa Perpètua. **Primer disc que et vas comprar?** Kortatu l'any 1985. **Quants discos tens aproximadament?** Una dotzena. **Salva'n tres (de discos).** *Jailbreak*, de Thin Littzy; *Loco per incordiar*, de Rosendo Mercado, i *Resurrecció*, de Bosquimano. **Grups o músics de capçalera.** Thelonus Monk & Duke Ellington, Check Baker, Adrián Feraud. **Un concert (com a públic) per recordar.** Los Suaves a la sala Zeleste de Barcelona.

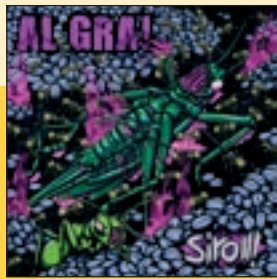
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

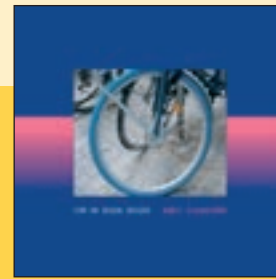
GLAUCS 'Aquí i avui'

Glaucs és una de les bandes més interessants de la història del rock nostrat. Van néixer el 1994 i de seguida es van fer un nom gràcies sobretot a fer de teloners de Sau. Però van fer tard per pujar al carro del rock català i mai van acabar de ser a Primera Divisió. Durant el segle XXI, a més, han passat més èpoques inactius que no pas tocant. Però ara, per celebrar els 30 anys, Jofre Bardagí, Alexandre Reixach i José Luis Vadillo hi han tornat per enregistrar el seu cinquè llarga durada d'estudi, amb deu cançons on tornen a demostrar el seu gust per la melodia.

SIROLL! 'Al gra!'

Els amants del metal extrem estan d'enhora-bona. I és que la banda de la Catalunya Central Siroll! torna amb un disc ben especial. Resulta que el grup Hysteresis Of Anger, on militava Venty, guitarrista també a Siroll!, es va dissoldre quan tenia un disc mig enllestit i a punt de publicar. I ara Siroll! ha recuperat aquells temes, els ha portat al seu terreny, els ha adaptat al català i els ha donat una segona oportunitat i déu-n'hi-do. L'únic tema *nou* que no han reciclat de l'antiga banda és *Plou Poc, Però Pel Poc Que Plou, Plou Prou*.

SANTI EIZAGUIRRE 'Com un segon origen'

Després de més de sis anys de silenci discogràfic, Santi Eizaguirre torna amb el seu tercer treball d'estudi reivindicant de nou la cançó d'autor amb una estètica que aquesta vegada s'acosta també a l'electrònica. Eizaguirre, que té mig peu a Osona, que va ser guitarrista de Cheb Balowski i que al primer disc s'amagava darrere el nom Iagoalaia, juga amb lletres iròniques i desacomplexades i se'n surt airós. La meua cançó preferida és la balada *Podrem parlar*, una adaptació al català de l'*On va s'aimer encore* del cantautor quebequès Vincent Vallières.

EMPRESA

Jordi Tarragona - jordi@bowfc.com - Conseller de famílies empresàries

Justícia, igualtat i equitat

Parlant amb famílies empresàries moltes vegades sorgeix el tema de la justícia, la igualtat i l'equitat. Els termes estan interrelacionats. Sovint són intercanviables i se solen utilitzar amb confusió i segons el punt de vista. Entendre les seves diferències pot ser important; però tractar de posar negre sobre blanc en aquesta qüestió pot ser com parlar del sexe dels àngels, i inclòs pot aixecar polseguera.

Segons la RAE, la justícia és el principi moral que porta a determinar que tots han de viure honestament; el dret, raó, equitat. Com a sinònims indica rectitud, imparcialitat, equitat, neutralitat... Diu que igualtat és conformitat d'una cosa amb una altra en naturalesa, forma, qualitat o quantitat; correspondència i proporció que resulta de moltes parts que uniformement componen un tot; equi-

valència en dues quantitats o expressions. Com a sinònims indica conformitat, paritat, identitat, coincidència... Respecte a l'equitat, comença dient que és igualtat d'ànim; justícia natural, per oposició a la lletra de la llei positiva; disposició d'ànim que mou a donar a cada un el que es mereix. Sinònim d'equanimitat, igualtat, rectitud... Veiem, per tant, que ja d'entrada els termes arriben a ser sinònims, i per això la seva diferenciació pot ser semblant a una discussió bizantina.

Deia Plutarc que la justícia pot existir sense equitat, però l'equitat no pot existir sense justícia; i totes dues són necessàries per assolir la veritable igualtat. Abans, Aristòtil havia dit que la justícia no consisteix a donar a tots per igual, sinó a donar a cada un el que es mereix; que l'equitat és l'ús de la justícia a cada cas particular; i que quan es tracta d'iguals, el bo i just és que tinguin parts iguals i semblants.

Des del meu punt de vista, sotmès a millor criteri, justícia es refereix a l'aplicament de la llei; equitat, a tenir en compte les circumstàncies personals, i igualtat, a la identitat i uniformitat. A tota família empresària abans o després es produeix el repartiment de béns entre els descendents. Deixant a banda que família és el que queda després d'una herència, fem el repartiment de forma justa, equitativa o igualitària?

Justament, per llei, ningú té dret a més de la legítima. Fins no fa tants anys la resta de l'herència anava al primogènit. Ara la tendència és al repartiment igualitari. Vol dir això que el millor és tots socis en tot en la mateixa proporció? Posem un cas extrem: un descendent emprenedor d'èxit i un altre tetraplègic: deixem a tots dos igualitàriament? I si

un té addicions importants? On comencen i acaben les igualtats i circumstàncies personals a tenir en compte?

No cal arribar al repartiment mortis-causa dels béns perquè es plantegi la qüestió de la justícia, equitat i igualtat a la família empresària. Pensem per exemple en el suport a l'emprenedoria, en la formació o en el treball a l'empresa. Encara és freqüent trobar retribucions igualitàries. La qüestió també és important en el tracte familiar, començant per la infantesa i adolescència, ja que pot tenir un gran impacte en el desenvolupament i benestar emocional. Evitar els favoritismes, mantenir un comportament consistent i tenir en compte la unicitat pot ser més fàcil de dir que de fer.

Trobar un balanç adequat entre justícia, igualtat i equitat en la presa de decisions de la família empresària requereix un coneixement profund de les circumstàncies concretes de cada cas i recordar que "per a gustos colors". A més a més, les decisions poden ser interpretades de forma diferent segons el receptor.

TEMPS

Francesc Mauri / @MeteoMauri

Les pluges de fang

Acabo de rentar el cotxe, plou i a sobre ho fa acompanyat de fang! Aquesta afirmació l'hem sentit i fins i tot patit alguna vegada. Entre el dia 19 i 20 de juny en vam tenir un episodi. El cel havia perdut el color blau i tenia un color entre blanquinós i marronós. Però com s'origina aquesta pluja empipadora? La gènesi d'aquesta pluja es troba en l'arrossegament per part de les gotetes de pluja de pols en suspensió que hi pugui haver damunt nostre. Això passa sovint, però normalment no ens n'adonem massa. Sí que, en canvi, aquesta pluja de fang és vistosa quan arrossega pols en suspensió procedent de la zona desèrtica de l'Àfrica.

A Catalunya ens trobem relativament a prop del desert africà del Sàhara. Quan hi ha a les capes altes atmosfèriques vents procedents del sud, la pols de la zona és arrossegada cap a casa nostra. És aquell cel d'aspecte groguenc que, de vegades, podem observar. Si tenim pluja amb aquestes condicions de pols en suspensió, les gotetes d'aigua capturen la pols i acaba plovent fang. En funció de la quantitat de pols, aquesta pluja pot ser més o menys aparatosa. Algunes vegades, el contingut és tan alt que deixa tot ben marronós, d'altres vegades només són gotes que taquen lleugerament com va passar ara fa pocs dies. Aquestes precipitacions sempre han existit, ja que hi ha cròniques de fa

segles on es fa referència a les "pluges de sang", ja que, de vegades, la vermellor d'aquesta precipitació era més que evident, amb un to relativament proper al color de la sang. Normalment, aquest fenomen es produeix als voltants del Mediterrani tot i que si la circulació del sud és extensa i marca-

da poden viatjar força més al nord. Hi ha constància d'algunes pluges d'aquest tipus que han arribat fins a Alemanya, Polònia i el sud de Rússia. De fet, amb les intrusions d'aire càlid més freqüents i extenses des de fa uns vint anys s'han acostat a la zona escandinava.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

COLLBONI I EL TURISME QUÀNTIC

Barcelona es proposa que, d'aquí a cinc anys, no quedin apartaments turístics a la ciutat. Amb una fórmula tan poc imaginativa com no fer la feina de regular aquesta activitat, l'alcalde, el socialista Jaume Collboni, ha guanyat un bon grapat de titulars. Aparenta mà dura contra una de les preocupacions a la ciutat, com és la profusió de turistes, però deixa un rastre d'incerteses. És, com manifesta el mateix alcalde, un pas endavant per garantir el dret a l'habitatge dels ciutadans? O un gest de cara a la galeria que afecta la baula més feble de l'ingent sector turístic de la capital del país?

Barcelona té actualment 10.100 habitatges amb llicència d'ús turístic. Si bé això suposa un 40% de la capacitat d'allotjament de la ciutat, segons dades d'Apartur, l'associació més representativa del sector, el seu pes en el volum global d'habitatges de Barcelona, un 0,77% segons la mateixa entitat, posa en dubte que sigui una actuació que incideixi veritablement en una reducció dels preus de lloguer a la ciutat. Els pisos turístics poden ser un motiu de l'encariment del parc d'habitatge a la ciutat, però és altament improbable que en siguin l'únic.

Les reaccions a l'anunci de Collboni han estat, d'altra banda, molt més controlades que la moratòria en la construcció d'hotels que la seva antecessora, Ada Colau, va aplicar aproximadament una dècada enrere. S'incideix sobre una part de l'allotjament de Barcelona, però en el fons es tracta d'un sector atomitzat, molt més atomitzat que el de l'hostaleria que no costa gaire endevinar que haurà estat el primer a aixecar-se a aplaudir. Una part del pastís turístic de la ciutat quedarà ara a expenses seves si mai s'arriba a materialitzar la mesura que l'Ajuntament ha proclamat als quatre vents. Se'n queixen els representants del sector que diuen que la mesura condemna el turisme familiar i provoca un efecte crida per als pisos turístics il·legals, que queden fora del radar de la regulació.

No es pot negar que, vista la preocupació que genera en no pocs barcelonins la gran quantitat de turistes que arriben a la ciutat i les externalitats que generen: més necessitats de seguretat, de serveis de neteja o de despesa d'aigua, molèsties veïnals... Tot un seguit d'aspectes que no formen part

de la factura que paga el turista i que, en canvi, sí que formen part de les despeses que han de pagar entre tots els residents a la ciutat. Ni tan sols és vàlid dir que els turistes paguen, del tot o en part, per aquestes despeses per la taxa turística que se'ls imposa: en una decisió inqualificable, els ingressos de la taxa turística es destinen a promoure el turisme. És a dir, a engrandir les externalitats.

Progressivament, els arguments que eren titllats de turismofòbia i que es defensaven fora del carril central del debat han començat a prendre protagonisme. És probable que sense radicalismes, però comencen a ser arguments que s'escolten, quan no promouen, per veus més centrals. I, davant d'aquesta situació, el govern municipal de Barcelona ha optat per esbombar una decisió que, a més, resulta agradable a un dels *lobbies* més potents de la ciutat

i del país com és el dels hotelers. Se suprimiran llicències de pisos turístics, però es parla menys de les habitacions d'hotels, o dels creuers amb turistes de pas.

La casualitat, o potser no, ha volgut que l'anunci de Collboni coincidís en el temps amb una exhibició gratuïta –i no precisament perquè no es cobrés entrada– de vehicles de fórmula 1 pel Passeig de Gràcia en una mostra de suport de la ciutat a un dels principals esdeveniments internacionals del motor. El motiu de la celebració no és cap altre que donar suport a la continuïtat de les curses al Circuit de Barcelona Catalunya, que sí que és a Catalunya però no a Barcelona sinó a Montmeló. La música de fons de l'esdeveniment, probablement tapada pel soroll dels vehicles de l'exhibició, és que la continuïtat d'aquest gran premi a Catalunya, a tocar de Barcelona, és un reclam per a visitants disposats a deixar-s'hi la cartera. Sense entrar en la conveniència o no de la continuïtat d'aquest gran premi –o d'altres grans esdeveniments, com la Copa de l'Amèrica–, no es pot negar que el missatge que dona és certament contradictori. O no es volen tants turistes o se'n volen més. Decidir una cosa i l'altra al mateix temps és més matèria de la física quàntica que de la política.

Els termes del debat haurien de ser més profunds que els simples titulars de posar fi a les llicències de pisos turístics o les fotos de bòldis pel Passeig de Gràcia. El sector turístic és, no hi ha dubte, un dels motors econòmics de Barcelona i de tot el país. Però una dependència d'aquest sector comporta, encara, altres externalitats. Els tipus de llocs de treball que genera aquesta activitat són de menor qualificació i de menor remuneració, fins al punt que mentre que l'economia de tot l'Estat està creixent a un ritme molt superior a la mitjana europea, la productivitat mesurada en termes de PIB per hora treballada retrocedeix en relació amb els països membres de l'OCDE. Davant d'aquesta situació, el foment del monocultiu econòmic al voltant de serveis d'escàs valor afegit apunta a una via morta. Carregar les tintes sobre els apartaments turístics dona titulars fàcils, però és molt lluny de ser l'única solució.

FREPIK

INDICADORS

Menys consum de ciment

El consum de ciment a Catalunya va caure un 8,5% en el darrer any, amb un volum de 2,1 milions de tones, segons ha informat la patronal Ciment Català. Pel que fa a la producció en el darrer any mòbil, la producció es va situar en els 3,14 milions de tones, un 6,6% menys que els dotze mesos anteriors, i les exportacions van retrocedir un 18,2% anual, fins als 1,60 milions de tones.

Creix la venda de pisos

La compravenda d'habitatges va avançar un 16,6% a l'abril en comparació amb el mateix mes de l'any passat, fins a 8.076, segons dades de l'Estadística de Transmissions de Drets de la Propietat de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). D'aquesta manera, les operacions repunten després de dos mesos de descensos. La xifra assolida aquest abril és la més alta en aquest mes des del 2007.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Adeu

Quan ens acomiadem utilitzem diferents formes lingüístiques per fer-ho, amb significats o intencions diferents.

Hi ha les expressions relacionades amb un comiat temporal com “fins després”, “ens veiem”, “fins a una altra”, etc.

També hi ha els comiats relacionats amb desitjos cap a altres persones: “que vagi bé”, “cuida't”, semblants a la intenció de “l'adeu”; “vagi amb déu”, per exemple.

Podem trobar també altres maneres de dir “adeu” quan la separació és definitiva. En aquestes situacions el procés de comiat sol resultar més complex.

En acomiadar-nos definitivament d'una persona o grups de persones que apreciem o d'un projecte o d'una activitat és probable que apareguin emocions que fan que el comiat resulti més difícil i porti associades alteracions del nostre estat intern.

Depenent del motiu de la separació, si és una decisió pròpia que prenem lliurement, si és una decisió pròpia que ve condicionada per altres factors externs o si ve imposada per les circumstàncies i ni tan sols hem pogut influir en aquest comiat, poden anar apareixent emocions i sentiments més complexos, que continguin més matisos i per això el comiat es converteix en un procés més llarg.

En aquestes situacions de comiats *forçosos* és possible que transitem per un procés de dol amb les seves fases de negació, enuig, tristesa, fins que finalment arribem a un estat d'acceptació i podem seguir amb la nostra vida.

Poden aparèixer estats de bloqueigs emocionals, o estats d'emocions canviants que ens porten per una muntanya russa. Poden activar-se pors i tristesses l'origen de les quals potser és molt antic, culpes, vergonyes, necessitats de comprensió, emocions d'haver estat traïts o d'haver traït algú i això

sovint va acompanyat d'ansietat.

De vegades sol aparèixer també un sentiment de *nostàlgia* per enyorança de situacions viscudes que

ja no tornaran o per situacions que d'alguna manera pensàvem que podríem viure en un futur i que a partir d'ara ja no seran possibles.

El primer que ens pot anar bé és practicar algun tipus de respiració, meditació o activitat que ens proporcioni calma, que ens centri. Això és sens dubte un bon primer pas. També ens pot ajudar saber que, sigui el que sigui pel que estiguem passant, no durarà pas per sempre (“això també passarà”). Amb temps és probable que els estats emocionals es vagin assossegant i a poc a poc puguem transitar-los. Una dosi de paciència segur que ens farà bé. Ser realistes i saber que necessitarem un temps per tornar al nostre equilibri interior és important, per no crear-nos l'expectativa que en dos dies ens trobarem completament bé.

Escriure com ens anem sentint en el procés de comiat, a mesura que van passant els dies, ens proporciona informació sobre fets que poden estar ocorrent en un segon pla, menys conscient i que potser pot estar relacionat amb comiats *dolorosos* del nostre passat.

Tractar-nos amb compassió, amb paciència, sense exigències, compartir amb persones de confiança, capaces d'escoltar, fer activitats físiques, passejar en entorns naturals, aprofitar ocasions per riure, etc.

De mica en mica anirem aprenent, sobretot de nosaltres mateixos, i les experiències viscudes formaran part del nostre bagatge vital.

Els comiats són importants, perquè són rituals de tancament de processos vitals. Ens podem acomiadar mitjançant un escrit, verbalment o fins i tot mentalment.

És important tancar per poder no sols seguir amb la nostra vida sinó obrir-nos a noves experiències que la vida ens ofereix.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 28-06-2024 al 04-07-2024

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Pots coincidir amb algun dels teus primers amors pel carrer o a la xarxa. Fas gestions relatives a un millor control de l'economia. Et vols cuidar i fas una mica de dieta.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

El teu pensament se centra més en les teves necessitats. Si tens fills petits els portes al museu o al teatre. Al sector laboral podries prendre una decisió precipitada.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Tens noves idees sobre com invertir diners. Renoves interessos i llegeixes sobre temes del teu interès. Esperes una resposta al sector laboral i estàs una mica impacient.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Algú pot qüestionar els teus objectius o ideals, però comptes amb les armes suficients per respondre. Llences objectes del passat que ja no serveixen i t'obres a la novetat.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Amb Mercuri al teu signe no amagues el que penses. Si tens parella podeu tenir una visió diferent de la relació. Potser tu vols més llibertat i l'altra persona més compromís.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Fas una mirada retrospectiva a les teves relacions sentimentals, però no t'obsessionis amb el que ja no té remei. Un amic et proposa un projecte que pot ser creatiu/musical.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Reps una notícia o comunicació que pot canviar alguns plans que tenies per als pròxims mesos. Tindràs les emocions a flor de pell i empatitzaràs amb els més desafortunats.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Es poden donar oportunitats, i també reptes, al sector professional. Dies de gestions burocràtiques. Pots tenir notícies d'una exparella amb la qual no tens bona relació.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Poden sorgir opcions per créixer i millorar de vida, però a un altre indret. Recuperes la relació amb una antiga amigat. Dies de molta feina i possiblement d'estrès.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Tràmits vinculats a l'economia, impostos o patrimoni. Estàs més silenciós del que és habitual i t'anirà bé per saber de qui pots fiar-te. En l'amor, apareix algú més jove.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Mercuri comença a transitar per Casa VII i si tens parella es pot donar el moment per tenir una xerrada pendent. En general, és un bon període per augmentar els contactes.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

A la feina pot haver-hi moviments, com ara un trasllat o la signatura d'un contracte. Si tens nens, en aquests dies tocarà posar ordre i organitzar millor les jornades.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'El cielo rojo'

De Christian Petzold

Amargó conte d'estiu

Després de guanyar el Gran Premi del Jurat del Festival de Cinema de Berlín de 2023, *El cielo rojo*, del cineasta alemany Christian Petzold, arriba als nostres cinemes. El director de *Barbara* (2012), Os de Plata a la millor direcció al Festival de Berlín, planteja *El cielo rojo* com la segona pel·lícula de la seva trilogia dels elements després d'*Ondina* (2020) sobre una dona, espècie nimfa aquàtica, capaç de destruir els homes que la traeixen. *El cielo rojo* ens presenta un grupet de joves en una casa de vacances a la costa del Bàltic gaudint de l'estiu i de la camaraderia aliens a uns devastadors incendis en la llunyania, el cel vermell del títol, que no representa una amenaça immediata per als joves.

El film de Petzold ofereix dificultats per apropar-se a la pel·lícula per la seva indeterminació genèrica. Però aquesta inconcreció és alhora un dels seus encerts ja que la variabilitat de tons fa que es basculi entre la comèdia romàntica, el retrat juvenil i el drama fatalista. Entre rialles, bromes, discussions i trobades, aquesta preciosa i subtil pel·lícula de Petzold sembla encomanar-se del cinema del francès Éric Rohmer. I és que sota l'aparença de senzillesa i naturalitat conté una profunda exploració de les relacions humanes a través de diàlegs i comportaments en situacions col·loquials. Al final queda una bonica i dolorosa exploració del desig, l'amor o l'amistat però també de la gelosia i el ressentiment, oferint un ampli mapa de les emocions humanes.

El cielo rojo ens parla del procés d'escriptura a través de Leon (Thomas Schubert), escriptor estancat que ha d'escriure la seva segona novel·la. Leon és un jove egoista, nar-

cisista, un personatge patètic que només es mira el melic, un nen gran que necessita un correctiu. Aquesta lliçó de vida la rebrà de mans de Nadja (Paula Beer), una noia de presència misteriosa i enigmàtica, objecte de la mirada de Leon. Nadja serà una peça central en aquesta sortida al camp ja que ella representa la llibertat, la maduresa, la sensatesa, la intel·ligència emocional.

El film té un costat apocalíptic amb els seus cels rogencs per culpa d'un món exterior que crema al voltant de la casa. El foc representa aquí un simbolisme evident ja que ens aporta la destrucció i alhora la purificació. Els nois atrapats en aquesta casa envoltats per unes flames distants ens evoca d'alguna manera el film apocalíptic *El ángel exterminador* (1962, Luis Buñuel) sobre un grup de burgesos que no poden sortir per raons inexplicables d'una mansió senyorial mexicana enfonsats en la seva apatia i desídia.

Atenció a una de les millors actrius del moment, l'alemanya Paula Beer, protagonista d'*Ondina*, paper guanyador de l'Os de Plata al Festival de Berlín a la millor actriu i també millor interpretació femenina als premis del de l'Acadèmia del Cinema Europeu. Paula Beer, l'actriu de confiança de Christian Petzold, ha estat la meravellosa protagonista de *Frantz* (2016, François Ozon), remake d'un clàssic antimilitarista d'Ernest Lubitsch, paper pel qual va estar nominada també als Premis a millor interpretació de l'Acadèmia del Cinema Europeu. Beer ha estat també protagonista de *L'ombra del passat* (2018), una pel·lícula dramàtica dirigida pel seu compatriota Florian Henckel von Donnersmarck.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Pau Figueres tanca el 13è Cicle de Jazz de l'Ametlla

'Latido'. Pau Figueres, Arnau Figueres i Ismael Alzina. 13è Cicle de Jazz de l'Ametlla, Can Plantada. Dissabte, 29 de juny, 20h.

Pau Figueres serà l'encarregat de tancar aquest cicle amb la presentació de *Latidos*, un nou treball discogràfic format per peces que el guitarrista i compositor ha anat confeccionant pacientment durant els últims cinc anys. Són obres fetes de forma molt intuïtiva i amb molt assaig i meditació.

La Coral Canigó canta Romeu

Coral Canigó. Catedral, Vic. Diumenge, 30 de juny. 11.30h.

La Catedral acollirà aquest diumenge un dels primers actes de l'Any Romeu, el programa que commemora els 150 anys del naixement del músic i compositor vigatà mossèn Lluís Romeu. Durant l'ofici, la Coral Canigó interpretarà, entre d'altres, la *Missa del centenari de Balmes*, composta pel mateix Romeu.

CINECLUB

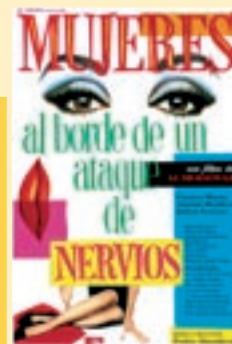
CICLE GAUDÍ

'Robot Dreams'

Espanya, 2023. Dir.: Pablo Berger. Animació. Dog és un gos solitari que viu a Manhattan. Un dia decideix construir-se un robot perquè sigui el seu amic. La seva amistat creix fins a fer-se inseparables, al ritme de la Nova York dels vuitanta. Una nit d'estiu, Dog, amb gran desconsol, es veu obligat a abandonar Robot a la platja. Tornaran a trobar-se? Una faula commovedora sobre l'amistat i la pèrdua. Ens embarca en un viatge emocional a través de l'amistat entre un gos i un robot. Inspirada en la novel·la gràfica homònima de Sara Varon, la cinta ens convida a reflexionar sobre la naturalesa de la connexió humana, la solitud i el poder dels somnis. El director de *Torremolinos 73* i *Blancanieves* es passa a l'animació amb una pel·lícula bellíssima i commovedora.

CENTELLES
Centre parroquial
28 de juny, 20h

MANLLEU
Cinema de Casal de Gràcia
30 de juny, 19h

AC GRANOLLERS
Cinema Edison
2 de juliol, 22h

'Mujeres al borde de un ataque de nervios'

Espanya, 1988. Dir. Pedro Almodóvar. Pepa i Iván són actors de doblatge. Ell és un faldiller i després d'una llarga relació trenca amb la Pepa. Li deixa un missatge al contestador demanant-li que li prepari una maleta amb les seves coses. Pepa, que no suporta viure en una casa plena de records, decideix llogar-la. Mentre espera que l'Iván vagi a recollir la maleta, la casa se li va omplint de gent extravagant de la qual aprendrà moltes coses sobre la solitud i la bogeria. La pel·lícula que va llançar a la fama internacional Pedro Almodóvar, gràcies al seu èxit tant a Europa com als Estats Units. A més va ser nominada per a l'Oscar a la millor pel·lícula de parla no anglesa, entre molts altres premis.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. O és el resultat esperat de la recerca o una excursió de germanor a l'Alguer / 2. Vagar pel centre històric de Ferrara. Deixis anar els mals sòlits / 3. Ningú la guanya en virtut. Rica en elements nutritius, com tota estrofa que parli d'Europa. Esclaten a riure / 4. L'altra disfressa de la ics. Em capbussaré des de l'altra banda del trampolí / 5. Empelt per dissimular la presència del reixat. Si es fa extern adquireix ressò internacional / 6. Un saxo sense una vitamina. Ei, Jordà, oi que no et deixa sentir res, aquesta xeix? / 7. No fabrica armes ni armaris ans arnesos. Van seguides al diccionari / 8. Descobriment d'Amèrica. Antics germànics que han deixat rastre a Le Mans. Líder en audiència / 9. Concedeixi autoritat a en Facund perquè ausculti. Estimar a la Camarga / 10. Dona pintada com un radiocasset de platja dels setanta. Aturada en veure que la Quimeta ha perdut el bitllet de mil / 11. Enmig del fum. Combat dialèctic entre l'ase i fra Anselm Turmeda. No em ve, el vers / 12. Aquell avorriment tan mortal que ens fa anar de gairell. Angles plans formats per discs i pedres / 13. Joc de paraules amb molta xerrameca. Via que porta directament a fer malbé el catre.

VERTICALS: 1. Entre ratxes i fletxes, ratlles mallorquines. Caiguda de la tensió del flux / 2. Enmig del verd. Trobada i concentració d'abelles, vespes i abegots. Tornada dels Police / 3. Peça heràldica que traeix el tresor del blasó. Estoig per guardar la pedra molera de can Recoder / 4. Esveramenta temporal per compensar l'excés de seny. Africà pare de tots els moros / 5. Panell central de la porta. A l'hora de mirar de reüll és generós. El capciró del dit / 6. El capciró del bit.

1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

O és un militar o un mestre, però al mig no l'hi trobaràs. Agenda electrònica ja caducada / 7. L'amor s'hi asop. Xe, Miqui, aixafi completament fins a fer xixines (i no somiqui) / 8. Es burla fins i tot que ella mateixa sembla una mocadora. Matriu no industrial / 9. Fruit que llança les llavors fins al quadrilàter. Nimfa del cant coral i boscà / 10. Anima de pintor. Moviment lúdic de reacció de la industrialització. Perdudes dins l'arca / 11. Corretja del teler que agafa els tacs i els projecta. Seduït pel contingut d'una diatreta / 12. Arriba just abans de la cavalleria. Ganyota en forma més o menys de carabassa.

QUADRE NUMÈRIC

	+		-		8
+		+		+	
7	+		+		14
-		-		+	
	+	5	-	2	11
2		10		7	

SOPA DE LLETRES

Ó	U	R	K	P	R	C	A	U	L
L	P	O	F	O	H	L	U	H	Y
L	A	A	D	G	E	A	C	A	B
I	R	A	C	R	N	V	D	U	J
P	A	H	O	I	R	N	M	W	S
Ç	F	C	W	X	A	Ç	Ç	f	Ç
E	A	M	A	L	E	T	E	R	N
V	N	V	L	T	N	A	L	O	V
X	G	W	Z	H	M	F	D	I	G
J	K	O	X	F	I	J	X	V	G

SUDOKUS

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

		6	7	1	2			
4		8				7		9
1	5		8		9	6		3
		1		2				
9	6				8			1
	7		1	9		5	3	8
		3					9	
					5			2
				8	4			5

Dificultat: difícil

		9			5	8		2
		6			7	4		
7					9	5		
	4	1	3	5		7		9
2	8				6			
		7				6	8	
			8	6		9		
			9					5
7		5		3				

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Aleró
- Baca
- Capó
- Espill
- Llanda
- Maleter
- Parafang
- Roda
- Volant
- Xassís

SOLUCIONS

	7	10	2
11	2	-	5
	+	-	-
14	1	+	6
	+	+	+
	+	9	+
4	-	9	3

Ó	U	R	K	P	R	C	A	U	L
L	P	O	F	O	H	L	U	H	Y
L	A	A	D	G	E	A	C	A	B
I	R	A	C	R	N	V	D	U	J
P	A	H	O	I	R	N	M	W	S
Ç	F	C	W	X	A	Ç	Ç	f	Ç
E	A	M	A	L	E	T	E	R	N
V	N	V	L	T	N	A	L	O	V
X	G	W	Z	H	M	F	D	I	G
J	K	O	X	F	I	J	X	V	G

7	1	2	9	8	4	3	6	5
6	4	9	3	7	5	1	8	2
5	8	3	2	6	1	4	9	7
2	7	4	1	9	6	5	3	8
9	6	5	4	3	8	2	7	1
8	3	1	5	2	7	9	4	6
1	5	7	8	4	9	6	2	3
4	2	8	6	5	3	7	1	9
3	9	6	7	1	2	8	5	4

9	7	4	5	1	3	2	6	8
8	6	2	9	7	4	3	1	5
1	3	5	8	6	2	9	4	7
5	9	7	4	2	1	6	8	3
2	8	3	7	9	6	1	5	4
6	4	1	3	5	8	7	2	9
7	2	8	1	4	9	5	3	6
3	5	6	2	8	7	4	9	1
4	1	9	6	3	5	8	7	2

X	A	R	A	D	A	R	E	C	T	A			
I	D	E	T	D	I	E	D	R	E	S			
U	D	I	S	P	U	T	A	R	S				
L	L	O	R	O	O	U	I	E	T	A			
F	A	C	U	L	T	I	A	M	A	R	E		
A	M	A	L	A	M	A	N	S	A				
A	R	M	U	R	E	R	I	C					
S	X	O	X	A	R	T	X	O	R	D	A		
E	I	X	A	R	T	D	E	U	T	E			
X	E	I	X	A	R	T	E	R	A	T	L	A	S
T	E	U	T	R	O	F	A	R	I				
E	R	R	A	R	S	O	L	T	I	S			
R	E	T	R	O	B	A	M	E	N	T			

Dificultat: fàcil

Dificultat: difícil